

"Kur'ân, beşerin nazarına san'at-ı İlâhiyenin mensucatını açar, gösterir. Sonra, fezlekedede o mensucata esmâ içinde tayyeder veyahut akla havale eder." İzah eder misiniz?

"İKİNCİ NÜKTE-İ BELÂĞAT: Kur'ân, beşerin nazarına san'at-ı İlâhiyenin mensucatını açar, gösterir. Sonra, fezlekedede o mensucata esmâ içinde tayyeder veyahut akla havale eder."(1)

Kur'an, önce kainatta sanat ve hikmet ile yapılan icraatları nazarlara takdim eder, sonra o icraatları ilahi bir isme dayandırarak o isimde toplar.

Mesela, bir çiçeğin bir böceğin bir arının bir karıncanın hayatına dikkat çeker, onların hayatları üzerinde yazılmış hikmet ve sanatları inceletir ve okutur ve en sonunda işi **Muhyi** ismine bağlar.

Çiçeğin, böceğin, arı ve karıncanın hayatları ve hayatları üzerine yazılmış o muazzam hikmet ve sanatlar birer mensucat birer nakış oluyorlar. Bu nesc ve nakışları işleyip dokuyan isim ise, Allah'ın **Muhyi** ismi oluyor. Evet, yeryüzündeki bütün hayatlar Allah'ın **Muhyi** isminin bir tecellisi bir nakışı bir dokumasından ibarettir.

Benzer manalar diğer isimler için de geçerlidir.

"Sizi Allah yarattı, sonra da vefat ettirecektir. İçinizden, (sahip oldukları) bilgiden hiçbir şeyi bilmeyecek yaşa, ömrün en düşkün çağına kadar yaşatılanlar da vardır. Kuşkusuz Allah ilim ve kudret sahibidir." (Nahl, 16/70)

"Yaratan da yaşatan da vakti geldiğinde vefat ettiren de Allah'tır." dedikten sonra, bütün bu işleri ve icraatları iki isim iki sıfatla topluyor, **ilim** ve **kudret**. Kur'an'ın onlarca ayeti önce isimlerin tecelli ve nakışlarını, sonra da bu nakışları nakşeden isimleri zikrederek insana talim ve terbiye açısından mükemmel bir **fezleke** yani **akılda kalması açısından bir toplama bir özetleme yapıyor.**

(1) bk. [Sözler, Yirmi Beşinci Söz, İkinci Şule.](#)

İlave bilgi için tıklayınız:

- [Âyetlerin sonlarındaki fezlekeler hakkında bilgi verebilir misiniz?](#)